

Jumalateenistus E, 13.04.20 kell 18.00, II ülestõusmispüha

Lektsioonid: 2Kr 5:15–21; Jh 20:11–18

Jutlus: Ps 31:20–23

Laulud: 114 (1–3); 112 (1–15, 16–19); 108 (1–4); 302 (1–3)

Kui suur on sinu headus, mille sa oled tallele pannud neile, kes sind kardavad, ja oled osutanud neile, kes sinu juures pelgupaika otsivad inimlaste nähes. Sa varjad neid oma palge varju all meeste õeluse eest; sa peidad nad uhalla tagedate keelte riiu eest. Tänu olgu Issandale, et ta kitsikuses on minule imeliselt osutanud oma heldust! Mina ütlesin oma hädas: „Ma olen ära lõigatud su silma eest!” Siiski kuulsid sa mu anumiste häält, kui ma sind appi hüüdsin.

Mäletan, et lugesin praegu juba viiendat nädalat kehtiva eriolukorra alguses ühte vabakoguduse pastori veebikommentaari, mille sisu oli umbes selline: nüüd saavad meie kogudused proovida neid Jumala teenimise võimalusi, millega pidid arvestama algkoguduse liikmed 2000 aastat tagasi.

Olen sellele mõttele viimaste nädalate jooksul ikka tagasi mõelnud ja leidnud, et nii see on. Avalikud kogunemised on keelatud, kuid kirikud tuleb ikkagi lahti hoida, sest – nagu EELK peapiiskop ühes ERR-i uudisteklipis paar päeva tagasi ütles – pole mõtet kinno minna, kui seal seansi pole, aga kirikusse on alati mõtet minna, sest see on igal ajal Jumala koda.

Täiendaksin seda peapiiskopi mõtet luterlikust aspektist: tühjas kirikus ei jõua kuulutus ikkagi inimeseni. Ent õnneks on ka praegusel ajal võimalik kuulutada inimestele evangeeliumi üksikult (nt eraleeris või hingehoidlikul vestlusel silmast silma) või hulgana (veebikoosoleku või -jumalateenistuse kaudu virtuaalselt).

Siiski on praegusel piirangute ajastul oht jääda Jumala otsimisel poolele teele. Mida ma selle all silmas pean? Seda, kui me piirdume teadmise, et Kristus on surnuist üles tõusnud. Või teame, et meie usu aluseks on tühi haud. Ja meie Jumala-otsingud piirduvadki sedalaadi teadmistega.

Tänane jutlusalune tekst Ps 31:20–23 annab meile selge orientiiri, mida teha, et mitte jääda Jumala otsimise teel poole peale. Laulik ütleb: Issand, kui „suur on sinu headus, mille sa oled tallele pannud neile, kes sind kardavad, ja oled osutanud neile, kes sinu juures pelgupaika otsivad inimlaste nähes.“

Niisiis on Jumal hea neile, kes teda kardavad ja samas niivõrd armastavad, et nad ei kohku tagasi ka riskist otsida Jumalat inimeste nähes, kellele see võib-olla ei meeldi.

Toome näiteks naised, kes kiirustasid enne koitu, kui hakkas juba valgeks minema, Jeesuse hauale. Ühest küljest vaadates kartsid nad Jumalat ja pidasid ustavalt hingamispäeva, ehkki nende süda igatses juba ööpäev varem rutata oma õpetaja Jeesuse hauale. Nõnda täitsid nad Moosese käsku, milles väljendus kuulekus ja aukartus VT Jumala vastu.

Niipea aga, kui hinagmispäev oli koos päikeseloojanguga lõppenud ja ilm enne koitu nii valgeks läinud, et oli võimalik liikuda, ruttasid naised Jeesuse hauale. Nad teadsid, et haul on ees suur kivi ja aimasid, et seal võib olla võõraid (teame Mt järgi, et hauda valvaski sõdurite salk). Ometi ei kohkunud nad oma teekonnalt tagasi. Nad lihtsalt ihkasid olla oma õpetaja lähedal, ka siis kui ta pole enam elus. Ma arvan, et seda tunnet mõistab igaüks, kes on kaotanud surma läbi kalli lähedase. Nüüd mõelgem korra laulu KLPR 112 peale. Kuuendas salmis selgub, et hauale rutanud naised leidsid eest kaks inglit. Inglid teatasid neile, et hauas pole seda, mida nad otsivad.

Aga nüüd vaadake, mida teeb selle laulu salmides 8, 10, 12 ja 14 Maarja Magdaleena. Teda ei rahulda sugugi teadmine, et Jeesust hauas pole. Ta küsib – justnagu kirjakohas Jh 20:11–18 –, kuhu Jeesus on viidud.

Inglid rahustavad Maarjat: Jeesus on ju hauast üles tõusnud! Kuid Maarja ei lepi selle teatega. Ta hüüab: näidake meile Jeesust, et me usuksime! Inglid ei tee näiliselt väljagi, vaid ütlevad: vaadake seda paika ja Jeesuse surnumähiseid – need on ju selged märgid sellest, et Jeesus on tõesti surnuist üles tõusnud. Mainisin ennist, et tihti rahuldutaksegi selle inglite tunnistusega.

Ent Maarja ei jäta ka nüüd jonni, vaid ütleb: meid need tõendid ei veena, me näeme isegi, et haud on tühi ja surnumähised asuvad nii nagu võiks tunduda kellegi surnuist ülestõusmise puhul! Meid

huvitab Jeesusega kohtumine!

Meenutan jälle Lauliku sõnu: kui suur on, Issand, Sinu headus nende vastu, kes Sind kardavad ja Sinu juures kõigi nähes pelgupaika otsivad! Neile, kes igatsevad Issandaga kohtuda, on Jumal tõeliselt hea.

Ja inglid tulevadki lõpuks Maarja palvele vastu ning ütlevad: minge Galileasse ja seal te saate Jeesust näha. Nüüd on Maarja oma tahtmise saanud ja teab, kuidas edasi talitada

Niisiis, selleks, et oma usuteel mitte seisma jääda, tuleb otsida võimalust Issandaga kohtuda. Inimene ise oma südameleiguses selleks võimeline polekski, aga Püha Vaim, kelle Jumal meie südamesse oma armust paneb, sunnib meid seda kohtumist otsima.

Kui kaks Jeesuse jüngrit kohtuvad Jeesusega Emmause teel, siis nad ei tunne teatavasti Teda ära. Ilmselt just seetõttu, et nende südames pole piisavalt Vaimu selleks kohtumiseks. Siis aga, kui nad on mõned kilomeetrid käinud koos Jeesusega, kingib Jumal nende südamesse niipalju Vaimu, et nad ütlevad Jeesusele Emmausse jõudes: „Jää meie juurde, sest õhtu jõuab ja päev on juba veeremas!“ (Lk 24:29).

Jeesus, nähes nüüd, et meeste südamed on valmis oma Issandaga kohtumiseks, avaldabki ennast neile. Luukas kirjutab meile ka nende meeste tunnetest: „Eks meie süda põlenud meie sees!“ Küllap oli see Püha Vaim, kes nende südant põletas!

Kui analüüsime, kuidas see Jeesusega kohtumine Emmauses aset leidis, siis näeme, et sellele eelnes omamoodi koolitus. Jeesus seletas jüngerile ära Pühakirjast kõik, mis Tema kohta käib. Ja ma julgeks öelda, et ka naised, kelle süda igatses ülestõusmishommikul Jeesuse hauale, olid teoorias üsna tugevad: olid nad ju kuude viisi järginud Jeesust ja pannud tähele Tema õpetust.

Niisiis tuleb Jumalat otsides a) Pühakirja uurida, kuid b) mitte sellega piirduda, vaid otsida võimalusi Issandaga kohtuda. Need võimalused on meile antud sakramendi kaudu. Küllap Jumal kingib meile oma Vaimu selleks, et igatseksime sakramendist osa saada!

Mis aga juhtub jüngeritega, kes on Issandat otsinud ja Temaga lõpuks ka kohtunud? Neid valdab rõõm ja tänumeel. Vaatame enne kõne all olnud laulu KLPR 112 16. salmi, kus Maarja tänab ingleid, et nad on talle teada andnud, kus Issandaga kohtuda.

Kaks jüngrit aga pöörduvad sedamaid Emmausest tagasiteele Jeruusalemma, et rõõmsat teadet Issandaga kohtumisest kaasjüngerile edasi anda.

Meile lisab Issandaga kohtumise kohta teadmist aga ka meie jutlusealune kirjakoht Ps 31:21j. Laulik ütleb, et neid, kes Issandat kardavad ja Tema juures inimeste nähes pelgupaika otsivad, varjab Jumal „meeste õeluse eest“ ja peidab „ulualla tigidate keelte riiu eest“.

Kindlasti pole kerge Jumala juures pelgupaika otsida olukorras, mil ümbritsevaile inimestele see kuigi hea mõte ei tundu. Küllap on ka praeguse eriolukorra tingimustes neid, kes ei vaata hea pilguga koguduserahva püüetele siiski Issandat otsides kokku tulla, saada julgustust ja õpetust Jumala sõnast ja kohtuda Issandaga armulaul.

Kuid usaldagem ka sellisel juhul Lauliku sõnu: Issand varjab neid meeste õeluse eest ja tigidate keelte riiu eest!

Ja nõnda jääb Kristuse koguduse osaks kõigis raskustes tänulaul Jumalale. Sest ehkki meie nõdrad südamed kaebavad Jumalale „Ma olen ära lõigatud Su silma eest!“ kuuleb Jumal meie anumise häält, kui me Teda appi hüüame, ja päästab meid selle maailma kiusatustest ja kaduvusest.

Nõnda siis, olgu alanud ülestõusmisaeg meile Jumala tarkuse õppimiseks ja Tema poole püüdlemiseks! Küllap me kord ka päralt jõuame ja näeme Issandat mitte ainult aimamisi nagu peeglist, vaid palgest palgesse!

Aamen.